

PROIECTUL RAPORTULUI FINAL DE AUDIT INTERN

TITLUL MIȘIUNII DE AUDIT:

***„Evaluarea activității întreprinderii municipale
Centrul de Studiere a Limbilor „Limba noastră”
prin prisma economicității, eficienței, eficacității”***

Structura auditată: Întreprinderea municipală

„Limba noastră”

ȘEFUL ECHIPEI: Șef serviciu audit intern – Ala Cojocari

MEMBRUL ECHIPEI: Auditor intern: Aliona Grădinaru

SUMAR EXECUTIV

*Motto: „Cunoașterea este cheia:
Limbile deschid uși către culturi și oportunități noi”*

Misiunea de audit „Evaluarea activității întreprinderii municipale Centrul de Studiere a Limbilor „Limba noastră” prin prisma economicității, eficienței, eficacității” s-a realizat conform Planului anual de acțiuni pentru anul 2024, precum și în baza Dispoziției Primarului nr.93 din 12.03.2024 „Cu privire la efectuarea misiunii de audit intern”.

Proiectul raportului final de audit intern cu rezultate va fi prezentat către conducătorul Î.M. Centrul de Studiere a Limbilor „Limba noastră” la data de 26.04.2024.

Perioada auditată: 01.01.2022 – 31.12.2023

Persoanele responsabile de efectuarea controlului:

Șeful echipei: șef serviciu audit intern – Ala Cojocari

Membrul echipei: auditor intern – Aliona Grădinaru

Denumirea completă: Întreprinderea Municipală Centrul de Studiere a Limbilor „Limba noastră”

Forma juridică de organizare: Întreprindere municipală

Număr de identificare (IDNO):

Data înregistrării: 29.03.1993

Sediul: MD – 3100, str. Independenței, 1, mun. Bălți, Republica Moldova

Obiectivul principal de activitate:

1. Editarea cărților, broșurilor și altor publicații
2. Editarea înregistrărilor pe suporturi
3. Alte activități de editare
4. Reproducerea pe suporturi a înregistrărilor audio
5. Reproducerea pe suporturi a înregistrărilor cu caracter informatic

6. Alte tipuri de comerț cu amănuntul neefectuat prin magazine
7. Activității de secretariat și traducere
8. Învățământ pentru adulți și alte forme de învățământ, neincluse în alte categorii.

Capitalul social: 5400 lei

Administrator: Aurelia Cabac

INTRODUCERE

Întreprinderea a fost creată în temeiul Dispoziției Primarului nr. 1/25 din 21.03.1993 și înregistrată de Camera Înregistrării de Stat Bălți a Ministerului Justiției al Republicii Moldova sub nr.12101506 din 29 martie 1993.

Fondator al Întreprinderii este Consiliul Municipal Bălți prin Hotărârea Consiliului Municipal nr.11/11 din 30.09.2010 la aprobarea Statutului întreprinderii municipale în redacție nouă, cu sediul: Primăria, str. Independenței, 1 (în continuare - Fondator).

Întreprinderea a fost creată în scopul realizării activității de prestare a serviciilor și obținerea veniturilor din această activitate.

Organele de conducere ale Întreprinderii sunt:

- a) fondatorul;
- b) consiliul de administrație
- c) administratorul – organ executiv;
- d) comisia de cenzori.

Membrii Consiliului de Administrație, ai Comisiei de Cenzori și Administratorului sunt responsabili de îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, de acte normative ce reglementează domeniul administrării proprietății publice și de Statut. Atribuțiile lor nu pot fi delegate altor persoane.

Fondatorul întreprinderii municipale Centrul de Studiere a Limbilor „Limba noastră” – Consiliul Municipal Bălți, în limita competențelor atribuite, exercită drepturile de administrare a întreprinderii prin intermediul consiliului de administrație și al administratorului.

Consiliul de administrație este organul colegial de administrare a întreprinderii municipale, alcătuit din trei membrii, care reprezintă interesele autorităților deliberative ale administrației publice locale respective și își exercită activitatea în conformitate cu prezenta lege și cu regulamentul consiliului de administrație aprobat de fondator.

Membrul consiliului de administrație se desemnează de fondator pe termen de 2 ani și poate fi orice persoană fizică care întrunește cerințele minime stabilite de autoritatea deliberativă.

Conform deciziei Consiliului municipal Bălți nr.14/14 din 21.12.2024 a fost aprobată componența nominală a consiliului de administrație al ÎM Centrul de Studiere a Limbilor „Limba noastră”.

Comisia de cenzori se desemnează și se revocă de către Fondator și exercită controlul activității economico-financiare a Întreprinderii.

Comisia de cenzori se desemnează pe un termen de 2 ani și are în componența sa 3 persoane. În componența comisiei de cenzori pot fi incluși reprezentanți ai Fondatorului, ai Primăriei, precum și ai colectivului de muncă.

Administratorul întreprinderii se numește pe un termen de cinci ani.

Candidat la funcția de Administrator al întreprinderii municipale poate fi orice persoană fizică care a activat în funcție de conducere cel puțin 4 ani. Nu poate candida la funcția de administrator al întreprinderii municipale persoana care are antecedente penale nestinse, săvârșite cu intenție.

În cazul în care Administratorul Întreprinderii a admis încălcarea legislației, consiliul de administrație propune Fondatorului sancționarea sau eliberarea din funcție a acestuia.

Comisia de cenzori, din propria inițiativă, la cererea Fondatorului, a Administratorului, la cererea Consiliului de Administrație sau autorității executive, efectuează controale inopinate ale activității Întreprinderii.

Conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice din 26.01.2024 consiliul de administrație își exercită atribuțiile pînă la data de 27.03.2025 și este desemnat în următoarea componență:

- Președintele consiliului [REDACTED], specialist Direcția Resurse Umane a Primăriei mun.Bălți;
  - Membrii comisiei, [REDACTED] Șef adjunct, Direcția Generală Finanțe a Consiliului municipal Bălți;
  - [REDACTED] instructor-formator, ÎM CSL „Limba noastră”;
- Activitatea membrilor consiliului de administrație a Întreprinderii fiind renumerată pe parcursul anului 2023.

Comisia de cenzori își exercită atribuțiile pînă la data de 27.03.2025 și are următoarea componență:

- Președintele comisiei [REDACTED]
  - Membrii comisiei: [REDACTED]
- Activitatea membrilor comisiei de cenzori a Întreprinderii fiind renumerată pe parcursul anului 2023.

Constatare:

Conform deciziei consiliului nr.2/56 din 28.03.2023 „Cu privire la stabilirea renumerației membrilor ai consiliului de administrație și comisiei de cenzori” s-a stabilit renumerarea lunară membrilor consiliului de administrației și a comisiei de cenzori.

Echipa de audit analizînd EXTRAS-ul din Registrul de stat al persoanelor juridice Nr.75860 din data 25.04.2023 consiliul de administrație fiind în funcție pînă la data de 04.06.2023 următorul EXTRAS din Registrul de stat al persoanelor juridice Nr.79759 fiind din data de 26.01.2024 a constatat achitarea neîntemeiată a membrilor consiliului de administrație pe termen de aproximativ 7 luni.

Ținem să menționăm că în tot acest timp consiliul de administrație nefiind împuternicit a semnat mai multe acte din cadrul întreprinderii și a luat careva hotărîri privind administrația întreprinderii.

Recomandare:

Consiliul de administrație de a restitui mijloacele bănești achitate nejustificativ din data de 05.06.2023 pînă la 26.01.2024.

Totodată ținem să vă aducem la cunoștință despre comisia de cenzori care a fost în funcție pînă la data de 20.12.2022 conform EXTRAS-ului din Registrul de stat al persoanelor juridice din data 18.07.2022 iar următorul EXTRAS a fost perfectat la data de 25.04.2023 ceea ce denotă că comisia de cenzori a activat 4 luni neconform.

Recomandare:

De a face modificări în componența consiliului de administrație și a comisiei de cenzori.

Administratorului întreprinderii de a atrage atenția la formatarea actelor și la legalitatea lor precum și la termenul lor de expirare .

CONTEXT ADMINISTRATIV

Descrierea generală a sistemului de control intern

Conform cerințelor art. 18 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, entitatea este obligată să organizeze un sistem de control intern, însă la întreprindere lipsește o structură proprie de audit intern și nici nu sunt antrenați în acest scop auditori independenți, așa cum prevede alin. (3) art. 18 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017.

Cerințe obligatorii de organizare a sistemului de control intern sunt puse pe seama administratorului întreprinderii potrivit prevederilor Legii contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017.

Întreprinderea aplică sistemul contabil simplificat în partidă dublă, după forma jurnal-order. Faptele economice se perfectează prin formulare-tip de documente primare.

Evidența contabilă se ține pe suport de hîrtie și în format electronic.

Situațiile financiare sunt întocmite în conformitate cu prevederile Legii nr.287/2017 și Standardele Naționale de Contabilitate, aprobate prin ordinul Ministerului Finanțelor nr.118/2013, Planul general de conturi contabile,

aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor nr.119 din 06.08.2013 și alte acte normative.

Indicatorii situației financiare sunt determinați în baza metodei și procedee prevăzute în politicile contabile, aprobate prin ordinul administratorului Întreprinderii nr. 1 din 12.01.2021 din 03.01.2022.

Verificarea înregistrărilor, documentelor din punct de vedere a concordanței acestora cu actele normative interne și externe, precum și eficacitatea activităților de control. Tehnici de verificare utilizate:

Comparația – pentru a confirma identificarea unei informații după obținerea acesteia din două sau mai multe surse diferite;

Examinarea – pentru a urmări în special erorile sau iregularitățile.

Constatare:

Pe multiple acte (facturi fiscale, rapoarte financiare) lipsește semnătura contabilul.

Recomandare:

De a revizui toate actele și de a aplica semnăturile.

Cadrul legal ce reglementează activitatea economico-financiară a întreprinderii

- ✓ Statutul Întreprinderii Municipale Centrul de Studiere a Limbilor „Limba noastră”, Decizia Consiliului mun. Bălți nr.16/53 din 21.12.2020, înregistrată la ASP în data de 14.04.2022;
- ✓ Contractul colectiv de muncă al Întreprinderii Municipale Centrul de Studiere a Limbilor „Limba noastră”;
- ✓ Regulamentul intern a Întreprinderii Municipale Centrul de Studiere a Limbilor „Limba noastră”;
- ✓ Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr. 246 din 23.11.2017 cu modificări posteroare;
- ✓ Hotărîrea Guvernului nr.764 din 25 noiembrie 1992 privind aprobarea Normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova;
- ✓ Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr.845-XII din 03.01.1992;
- ✓ Codul Civil al RM, nr.1107 din 06.06.2002;
- ✓ Codul Muncii RM nr.154 din 28.03.2003;

- ✓ Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017;
- ✓ Legea cu privire la antreprenariat și întreprindere nr.847/1995;
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 743 din 11.06.2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară;
- ✓ Standardul național de contabilitate „Prezentarea situațiilor financiare”;
- ✓ Legea salarizării nr.847 din 14.02.2002;
- ✓ Politici contabile a întreprinderii pentru anii 2022-2023;

Recomandare:

Cadrul normativ ce ține de reglementarea activității municipale la ÎM CSL „Limba noastră” necesită a fi supus unei expertize, respectiv unei revizuirii punctuale, pentru a fi actualizat în spiritul creației legislative.

Constatare:

În urma verificării efectuate, auditul a constatat că entitatea supusă auditării nu are descrise procesele de lucru și stabilite riscurile activității întreprinderii, ceea ce poate afecta buna funcționare și prestarea calitativă a serviciilor publice acordate.

Recomandare:

Să elaboreze/aprobe strategiile de dezvoltare plan strategic și business planuri (pe termen mediu și scurt) ale ÎM CSL „Limba noastră”, cu stabilirea unor indicatori economici relevanți și aferenți dezideratului (obiectivului) cost-beneficiu.

Astfel este imperios necesar a se constitui business procese și proceduri clare, cum ar fi: evaluarea și înregistrarea riscurilor, ce pot afecta îndeplinirea obiectivelor și realizarea performanțelor planificate, asigurarea integrității patrimoniului prin încheierea contractelor de răspundere materială, divizarea sarcinilor prin întocmirea corectă și relevantă a fișelor de post, organizarea evidenței contabile și respectarea prevederilor legale la efectuarea operațiunilor contabile; efectuarea inventarierii anuale a activelor.

Riscurile cu care se confruntă ÎM CSL „Limba noastră” sunt următoarele:

- Concurența pe piață – prețul serviciilor de a fi mai atractiv în comparație cu cel al unităților concurente și mai ales în comparație cu prețul unei ore particulare;
- Starea materială șubredă a solicitanților;
- Migrarea populației;
- Nivelul foarte scăzut de cunoaștere a limbilor română și engleză, mai ales română;
- Neachitarea cursurilor din partea participanților la timp (din aceste considerente apare riscul major de neachitare a salariilor pentru instructorii - formatori și a cheltuielilor neprevăzute de prima necesitate);

Concluzionând cele expuse echipa de auditori vine cu *recomandare* către consiliul de administrație:

- De a aproba planul de afaceri al Întreprinderii și monitorizarea executării acestuia;
- De a stabili indicatorii de performanță ai întreprinderii și criteriile de evaluare, ținând cont de specificul și domeniul de activitate;
- De a prezenta fondatorului propuneri pentru îmbunătățirea managementului și eficientizarea activității întreprinderii;
- De a examina darea de seamă anuală a administratorului cu privire la activitatea economico-financiară a întreprinderii;
- De a aproba regulamente interne ce țin de activitatea întreprinderii.
- De a prezenta fondatorului propuneri privind premierea sau sancționarea administratorului;
- De a prezenta fondatorului spre aprobare propuneri de repartizare a profitului net anual al întreprinderii;
- De a aproba decizii privind plafonul concret al salariului administratorului întreprinderii de stat, pasibil limitării.

De asemenea, s-a **constatat**, că unele obiective stabilite în planurile de activitate ale întreprinderii nu corespund principiilor SMART: Specific - un obiectiv indică exact ceea ce dorești de a obține; Măsurabil – un obiectiv poate fi cuantificat, fie cantitativ, fie calitativ; Abordabil – un obiectiv poate fi într-adevăr atins; Relevant – realizarea obiectivului contribuie la realizarea misiunii instituției; Raportat la o perioadă de timp – setează o dată limită pentru atingerea obiectivului.

Indicatorii de produs/rezultat aferenți obiectivelor stabilite în planurile de activitate ale entității nu sunt măsurabili și nu sunt stabilite criteriile de comparare ca instrumente de măsură, care să permită verificarea și măsurarea gradului în care obiectivele au fost sau nu atinse, este dificil de determinat cu exactitate dacă a fost atins obiectivul ori nu, sau în ce măsură a fost atins.

Constatare:

Toate aceste discrepanțe induc la neasigurarea atingerii obiectivelor instituției în condiții de economicitate, eficacitate și eficiență.

Întreprinderea Municipală Centrul de Studiere a Limbilor „Limba noastră”, dispune de politici contabile pentru anii 2023-2024. Politicile contabile corespund Legii contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, Standardelor Naționale de Contabilitate și Planului de conturi contabile al activității economico-financiare a întreprinderilor.

La ÎM CSL „Limba noastră”, este aplicat sistemul contabil simplificat în partida dublă, după forme precum și formulare elaborate de sinestătător. Evidența se efectuează în varianta electronică cu arhivarea informației pe suport de hârtie.

Contabilizarea datoriilor și operațiunilor economice se ține în expresie bănească prin reflectarea continuă, documentară și interdependentă a acestora. Informațiile contabilității, pe deplin pot fi utilizate la examinarea unor multiple variante în vederea primirii deciziilor manageriale rezultative.

Din punct de vedere al organizării managementului operațional și financiar conform structurii organizatorice este echilibrat pentru a atinge scopurile activității întreprinderii și efectuării controlului intern al acestuia, dar și calitatea controlului intern și comunicării între segmentul organizațional și cel financiar este satisfăcător.

Domeniul principal de activitate, conform Statutului este predarea limbilor – română, engleză, germană și franceză adulților și copiilor, lucrătorilor întreprinderilor, organizațiilor care își au sediul în mun. Bălți.

Structura organizatorică a ÎM CSL „Limba noastră”

pentru anul 2023:

- Administrator - 1 unitate;
- Specialist relații publice - 0,5 unitate;
- Contabil – 0,3 unitate;
- Economist – 0,3 unitate;
- Instructor – formator l. engleză ang/state – 3 unități;
- Instructor – formator l. engleză ang/cumul – 2 unități;
- Instructor – formator l. română ang/cumul – 3 unități;
- Instructor – formator l. germană ang/cumul – 1 unitate;
- Femeie de serviciu – 0,25 unitate;

Un aspect suspicios îl reprezintă contrapunerea datelor din organigramă cu statele de personal reflectând unele divergențe de date și anume la secția instructor - formator.

Constatare:

Cu nerespectare a prevederilor art.8 alin.7 j) din Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr.246 din 23.11.2017, fără lipsa ordinul administratorului întreprinderii și lipsa procesului verbal din partea consiliului de administrație a fost modificată organigrama cu adăugarea a unor state de personal ceea ce contravine legii sus numite.

Ca rezultat al neelaborării fișelor de post corespunzător nu sunt formalizate atribuții, responsabilități și condiții de muncă, ceea ce condiționează o repartizare necorespunzătoare a sarcinilor între angajați, nedesemnarea responsabililor pentru anumite sarcini și respectiv lipsa monitorizării executării eficiente a tuturor atribuțiilor funcționale.

Totodată, contrar prevederilor art. 106 din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 și Convenției Colective de muncă nr.17 din 28 februarie 2020 precum și în vederea asigurării evidenței timpului de muncă prestat efectiv de fiecare salariat, a absențelor de la lucru din diferite motive, din *încălcările constatate* în rezultatul audierii *de a modifica modelul Tabelului de evidență existent a timpului de muncă.*

Recomandare:

Se recomandă tuturor unităților, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, să țină evidența timpului de muncă, utilizând modelul Tabelului de evidență a timpului de muncă aprobat prin prezenta Convenție.

Constatare:

Necunoașterea de către angajați a tuturor sarcinilor și atribuțiilor funcționale, deasemenea apar dificultăți în aplicarea rezoluției de către conducere privind executarea documentelor din corespondența parvenită.

Recomandare:

De a elabora și aproba fișe de post pentru majoritatea personalului entității conform statelor de personal, de a înregistra și numerota în registru special numit „Registrul de evidență a fișelor de post”, fișele existente de a le actualiza deoarece au apărut modificări în actele legislative și în sarcinile atribuite precum și aducerea la cunoștință la fiecare angajat a atribuțiilor.

Programul cursului de studiere a limbilor pentru adulți este prevăzut pentru 100 ore academice.

Pentru copii și adolescenți – 120 ore academice în perioada anului de învățământ, în timpul verii un curs intensiv de 50 ore academice.

Programul pentru studierea limbii române este de 150 ore academice pentru fiecare nivel – în total 2 niveluri. La sfârșitul fiecărui nivel ascultătorilor li se eliberează un Certificat conform modelului stabilit [REDACTAT]
[REDACTAT]

Analiza numărului de ore, grupe și cursanți pe anii 2022 și 2023

Lunile anului	Numărul de ore academice		Numărul de grupe		Numărul de cursanți		Abaterea nr. de ore academice %	Abaterea nr. de grupe %	Abaterea nr. de cursanți %
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022 2023	2022 2023	2022 2023
Ianuarie	228	245	17	17	136	128	107,46	0	94,12
Februarie	236	282	19	19	151	154	119,49	0	101,99
Martie	248	302	21	21	161	166	121,77	0	103,11
Aprilie	159	255	15	20	110	160	160,37	133,31	145,45
Mai	160	289	14	20	94	153	180,60	142,93	162,77
Iunie	200	285	11	16	78	109	142,52	145,51	139,74
Iulie	196	300	1	14	72	81	153,64	140,10	112,50
August	38	48	5	5	33	36	126,31	0	109,09
Septembrie	198	164	15	14	128	122	82,82	93,30	95,31
Octombrie	276	265	19	16	144	142	96,00	84,20	98,61
Noiembrie	333	282	21	16	156	138	84,70	76,20	88,46
Decembrie	354	281	21	16	159	133	79,30	76,20	83,65
Nr. Mediu	237	250	16	16	119	127	121,24	111,45	111,13

Analizând datele tabelare observăm o ușoară ascendare a necesității studierii limbilor. Astfel, cunoașterea unei limbi străine poate ajuta ascultătorii să fie evidențiați pe piața muncii și să atragă atenția recrutorilor. *Este important să fii bilingviv nu doar pentru că arată bine în CV, ci și pentru că dezvoltă alte competențe pe care angajatorii le consideră atractive la potențialii angajați.*

Punctele forte ale ÎM CSL „Limba Noastră”:

- ✦ Prețul atractiv pentru o oră academică;
- ✦ Materialele didactice pentru cursanți sunt gratuite;
- ✦ Pregătirea la un nivel înalt al elevilor, care urmează să susțină examenele BAC și Cambridge;
- ✦ Formarea grupelor de studiu pentru adulți;
- ✦ În componența corpului didactic instructori - formatori sunt de o înaltă calificare – posesori de masterat, categoria didactică III, superioară;

- ✦ Instructorii - formatori nu sunt constrânși dar au toată libertatea de ași promova creativitatea;
- ✦ Responsabilitate și atitudine sîrguincioasă a personalului față de sarcinile delegate;
- ✦ La dispoziția instructorilor se pun toate manualele didactice de care au nevoie;
- ✦ Mediu benefic pentru doritorii de a studia limbile română, engleză, franceză, germană;
- ✦ Mediu benefic pentru creșterea profesională.

Punctele slabe ale ÎM CSL „Limba Noastră”:

- ✦ Deficit de resurse financiare pentru a aproviziona o clasă de studiu cu laptopuri, ceea ce ar facilita aderarea oficială la Cursurile Cambridge;
- ✦ Starea materială șubridă a solicitanților;
- ✦ Mediu de lucru mai puțin corespunzător (lipsa laptopurilor pentru fiecare cursant, lipsa aerului condiționat);
- ✦ Lipsa specialistului care ar putea preda o limbă italiană;
- ✦ Lipsa insuficientă a reclamei.

Recomandare:

De a solicita feedback-ul de la participanți și alte părți interesante pentru a evalua eficacitatea programelor și pentru a identifica domeniile care necesită îmbunătățirea continuă.

Recomandare:

Odată cu evaluarea parcursului european se atestă o creștere a solicitărilor de a studia limba engleză în această ordine de idei de a planifica creșterea cantitativă și calitativă a ofertei date și de a motiva instructorii - formatori de a participa la cursurile de instruire profesională.

Recomandare:

De a participa la cursuri de instruire, obiectivul de bază al cursurilor de instruire constând în dezvoltarea abilităților angajaților în cadrul întreprinderilor de stat, creșterea competenței profesionale, orientarea formatorilor către un nou mod de a rezolva probleme importante astfel oferind o nouă șansă de a obține o calificare superioară.

Contextul general privind activitatea economico-financiară a ÎM

CSL „Limba noastră”

Analiza măririi și evoluției veniturilor (mii, lei)

Nº	Venituri	Anul 2022	Anul 2023	Abateri (+/-)
1.	Venituri din vânzări	681153	828689	+147536
2.	Venituri din prestarea serviciilor și executarea lucrărilor	681153	828689	+147536
3.	Alte venituri din activitatea operațională	1741	0	-1741

Din calculele efectuate în tabelul de mai sus observăm, că entitatea ÎM CSL „Limba noastră” în anul 2023 a înregistrat venituri din vânzări în sumă de 828689 mii lei, ceea ce denotă că față de perioada precedentă suma veniturilor din vânzări s-a mărit cu 147536 mii lei iar ritmul creșterii veniturilor din vânzări a crescut cu 121,6% în anul 2023.

Informații privind categoriile semnificative de cheltuieli (mii, lei)

Nº	Cheltuieli	Anul 2022	Anul 2023	Abateri (+/-)
1.	Valoare contabilă a serviciilor prestate	351555	396481	+44926
2.	Plăți pentru stocuri și servicii procurate	114026	84873	-29153
3.	Plăți către angajați și organe de asigurare socială și medicală	503449	673521	+170072
4.	Alte plăți	7537	1497	- 6040

În urma calculelor efectuate în tabel observăm o esențială mărire a solicitărilor de servicii prestate de entitate și anume comparativ cu anul 2022 în anul 2023 solicitările de instruire au crescut, la fel observăm și o economie substanțială la stocurile și serviciile procurate mai puțin ca anul precedent ceea ce *aduce plus valoare* pentru un management virtuos.

Informații privind valoarea contabilă a datoriilor pentru anii 2022 și 2023

(mii, lei)

№	Datorii	Datorii curente	
		Anul 2022	Anul 2023
1.	Datorii comerciale	9765	25566
2.	Avansuri primite	35313	18452
3.	Datorii față de personal	62849	58626
4.	Datorii privind asigurarile sociale și medicale	15072	3280
5.	Datorii față de buget	225	360
	Total	123224	106284

Analizând datele din tabel se observă faptul că entitatea înregistrează datorii cu un termen de achitare pe termen scurt în suma de 106584 mii lei în anul 2023 față de 123224 mii lei în anul 2022.

Constatare:

Echipa de auditori menționează faptul că se înregistrează datorii față de întreprindere în sume considerabile din partea cursanților și anume în anul 2022 suma de 55642 mii lei iar în anul 2023 suma de 59406 mii lei.

Recomandare:

De a reviziu și a perfecta contractele individuale cu cursanți și introducerea unor puncte care ar facilita stingerea datoriilor în cel mai scurt timp.

Rezultatele din activitatea economico-financiară la entitatea ÎM CSL „Limba noastră” pe perioada 2022 și 2023 (mii, lei)

№	Indicatori	Anii		Abaterile (+/-), lei	
		2022	2023	lei	%
1.	Profitul brut (pierdere brută)	329598	432208	+102610	131,12
2.	Alte venituri operaționale	1741	0	-1741	-
3.	Rezultatul din	13260	12361	-899	93,22

	activitatea operațională:profit (pierdere)				
4.	Profit (pierdere) pînă la impozitare	13260	12361	-899	93,22
5.	Cheltuieli privind impozitul pe venit	1811	1762	-49	97,2
6.	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	11449	10599	-850	92,5

Astfel, putem menționa că profitul net în anul 2023 descende cu - 850 lei față de anul trecut.

La întreprindere se înregistrează profit net mai mic față de perioada precedentă chiar dacă s-au mărit cheltuielile administrative în anul 2023 în sumă de 419847 mii lei față de anul 2022 cu cheltuieli de 318079 mii lei, diferența fiind destul de semnificativă 101768 mii lei.

Profitul net al perioadei de gestiune 2022 a constituit 11449 mii lei și conform deciziei consiliului nr. 6/40 din 30.06.2023 a fost repartizat:

- La formarea capitalului de rezervă – în mărime de 1000 lei;
- La formarea fondului de dezvoltare a întreprinderii – în mărime de 10449 mii lei – cu scopul achiziționării a unui SMART – televizor, în vederea utilizării instrumentelor WEB 2 în predare, mărind astfel calitatea serviciilor prestate.

Profitul net al perioadei de gestiune 2023 a constituit 10599 mii lei și urmează să fie aprobat în luna iunie și conform proiectului de decizie urmează să fie repartizat astfel:

- La formarea fondului de rezervă – 1100 mii lei;
- La formarea fondului de dezvoltare a întreprinderii – 9599 mii lei pentru achiziționarea unui aparat de aer condiționat pentru promovarea orelor pe timp de vară în condiții favorabile.

Constatare:

În urma revizuirii facturilor din anul 2022 și 2023 s-a constatat faptul că nu a fost achiziționat nici un SMART – televizor, iar profitul obținut a fost redirecționat către efectuarea reparației curente la încăperile arendate în incinta Primăriei municipiului Bălți, fapt confirmat și prin facturile de la S.R.L. VATRA în valoare totală de 4905,55 mii lei și a contractului individual de muncă încheiat cu persoană fizică în sumă de 4000 mii lei, suma rămasă de bani nu poate fi justificată pentru ce a fost întrebuințată și nu există vre-un act confirmativ care să indice cauza schimbării utilizării banilor publici și cauza nerespectării deciziei consiliului.

Recomandare:

De a repartiza, monitoriza și gestiona profitul net - banii publici conform deciziei consiliului nr.6/40 din 30.06.2023 fără abateri esențiale.

Totodată ținem să vă comunicăm faptul că în contractul individual de muncă nu este stipulată suma achitării, lipsește caietul de sarcini și devizul de cheltuieli.

**Informații privind valoarea contabilă a creanțelor
pentru anul 2022 și 2023 (mii, lei)**

№	Grupe de creanțe	Suma, mii lei	
		Anul 2022	Anul 2023
1.	Creanțe comerciale curente	55642	59406
2.	Avansuri acordate	0	0
3.	Creanțe ale bugetului	5564	7367
4.	Creanțe ale personalului	0	841
5.	Alte creanțe	0	0
	TOTAL	61206	67614

**Indicatori de performanță la ÎM CSL „Limba noastră” pentru anul
2023**

(mii, lei)

Indicatori de performanță	Unitatea de măsură	Efectiv obținut în perioada respectivă a anului 2022	Planificat pentru perioada respectivă a anului curent 2023	Efectiv în perioada respectivă a anului curent 2023	Procentul de îndeplinire a indicatorului 2023/plan 2023, (%)	Procentul de îndeplinire a indicatorului 2023/2022, (%)
Creșterea veniturilor din vânzarea produselor, mărfurilor, prestarea serviciilor, lucrărilor (>10%)	mii, lei	681,15	364,14	812,77	94,06	119,32
Majorarea profitului net	mii, lei	11,45	25,17	10,82	43,00	94,53
Rentabilitatea activelor (indicatorul optim între 10-15%)	%	5,12	-	4,53	-	88,49
Rentabilitatea veniturilor din vânzări (nu mai mic de 20%)	%	48,39	-	52,46	-	108,41
Menținerea nivelului optim (>1) a ratei solvabilității generale	%	1,93		2,11		109,01
Numărul de ore academice promovate	ore	2700	3039	3092	101,74	114,52
Productivitatea muncii		113,53	132,94	135,46	101,89	119,32

În anul de gestiune 2023 avem o creștere relativă cu 19,32% față de anul 2022 și observăm neîndeplinirea planului cu 5,94 % față de anul 2023 deasemenea avem și o descreștere a profitului net cu 5,47%.

Avem creșterea rentabilității venitului din vânzări cu 8,41% în baza creșterii veniturilor din vânzări în anul 2023.

Analizând numărul de ore academice constatăm îndeplinirea planului cu 1,74% în anul 2023 și creșterea relativă față de anul 2022 cu 14,52% în baza creșterii venitului din vânzări.

Productivitatea muncii a constat o supraîndeplinire a planului cu 1,89% în anul 2023 în creștere relativă față de anul 2022 cu 14,52% în baza creșterii veniturilor din vânzări.

Analiza expresă a indicatorilor de salarizare la Î.M. „Limba noastră”

(mii, lei)

Indicatori de nume	Raport anual 2022	Raport anual 2023
1. Venituri din vânzări, mii lei	681,2	812,77
2. Salarii in total, mii lei	448,7	568,81
inclusiv: pentru calcularea salariului mediu	337,9	558,66
Anganjați:	337,9	558,66
din care „Managementul administrativ al Intreprinderii,,	182,4	308,77
Muncitorii:	-	-
3. Ponderea salariilor în venitul total, în % $(p.2/p.1*100)$	65,9	69,98
Inclusiv:		
Anganjați:	49,60	68,75
din care „Managementul administrativ al Intreprinderii”	24,78	37,99

Muncitori:	-	-
4. Numărul mediu de angajați total oameni	6	6
5. Numărul mediu de angajați utilizat pentru a calcula salariul mediu	4	4,2
Angajați:	4	4,2
din care „Managementul administrativ al Intreprinderii	2,5	2
Muncitori:	-	-
6. Salariul mediu lunar pentru întreprindere, mii lei	7039,58	11084,52
Inclusiv :		
Angajații:	7039,58	11084,52
din care „Managementul administrativ al Intreprinderii”	6080	12864,42
muncitori	-	-
7. Rata de crestere a salariului mediu in anul precedent în %	103,3	157,46
Inclusiv:		
Angajații :	103,30	157,46
din care „Managementul administrativ al Intreprinderii”	70,70	211,60
Muncitorii:	-	-
8. Raportul dintre salariile medii lunare ale angajaților și lucrătorii	-	-
9. Raportul dintre salariul mediu lunar al unui manager și salariul mediu lunar al întreprinderii	1,9	1,39
10. Productivitatea muncii (producție) pe muncitori în mii, lei	113,53	135,46

11. Rata de creștere a productivității muncii față de anul precedent	92,53	119,31
12. Suma/ perioadei salariilor, restanțe la sfârșitul perioadei de raportare mii, lei	62,80	x

Indicatorii rezultatelor financiare și rentabilității

(mii, lei)

No	Denumirea și conținutul indicatorului	Anul 2022	Anul 2023	Diferența 2022-2023 +/-
1.	Venituri de vânzări	681,1	828,6	+147,5
2.	Costul vânzărilor	351,6	396,4	+44,8
3.	Profitul brut (pierdere brută)	329,6	432,2	+102,6
4.	Alte venituri din activitatea operațională	1,7	0	-1,7
5.	Cheltuieli de distribuire	-	0	0
6.	Cheltuieli administrative	318,0	419,8	+101,8
7.	Alte cheltuieli din activitatea operațională	-	0	0
8.	Rezultatul din alte activități (pierdere)	-		
9.	Cheltuieli financiare	0	0	0
10.	Profitul (pierdere) până la impozitare	13,3	12,3	-1,0
11.	Cheltuieli privind impozitul pe venit	1,8	1,7	- 0,1
12.	Profitul net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	11,4	10,6	- 0,800
13.	Rentabilitatea vânzărilor, %	48,3	52,1	+3,8
14.	Rentabilitatea activelor, %	5,7	5,33	-0,37

Inventarierea

Modul de efectuare a inventarierii și de reflectare în contabilitate a rezultatelor acesteia sunt reglementate de Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr.246 din 23.11.2017 și Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.60 din 29 mai 2012;

Responsabilitatea pentru efectuarea corectă și oportună a inventarierii o poartă administratorul întreprinderii.

Scopul principal al inventarierii este stabilirea situației reale a tuturor elementelor de natura activelor, datoriilor și a capitalurilor proprii ale entității. De asemenea, prin inventariere se stabilesc bunurile și valorile deținute cu orice titlu, aparținând unor persoane juridice sau fizice, pentru întocmirea situațiilor financiare anuale ce trebuie să ofere o imagine clară a situației.

Comisiile de inventariere poartă răspundere pentru:

- oportunitatea și respectarea modului de efectuare a inventarierii, în conformitate cu decizia conducătorului întreprinderii;
- plenitudinea și exactitatea introducerii în liste a datelor efective aferente stocurilor de mărfuri și materiale, mijloacelor bănești, datoriilor și creanțelor etc.;
- corectitudinea indicării în liste a caracteristicilor distincte ale bunurilor (tip, calitate, marcă, mărime, numărul curent în listă, articol, număr de inventar etc.), conform cărora se determină valoarea lor;
- corectitudinea și oportunitatea perfectării documentelor inventarierii potrivit modului stabilit;

Inventarierea obiectelor de mică valoare și scurtă durată s-a efectuat conform ordinului administratorului ÎM CSL „Limba noastră” dnei Aurelia Cabac – ordin nr. 35 din 29 decembrie 2023.

În componența Comisiei de inventariere au participat:

Președintele comisiei:

➤ XXXXXXXXXX administrator;

Componența comisiei:

- [REDACTED] - economist;
- [REDACTED] - instructor - formator;

Contabilitatea stocurilor s-a ținut în expresie cantitativă și valorică. Materialele consumate la prestarea serviciilor sunt incluse în costul serviciilor. Soldurile stocurilor la data raportării sunt evaluate prin metoda costului mediu ponderat.

În componența obiectelor de mică valoare și scurtă durată sunt incluse bunurile, valoarea unitară a cărora nu depășește plafonul stabilit de legislație. Obiectele de mică valoare și scurtă durată, valoarea unitară a cărora nu depășește 1/6 din plafonul stabilit de legislație, sunt decontate la costurile/cheltuielile curente în momentul transmiterii în exploatare.

Recomandare :

De a petrece inventarierea periodică, în afară de cea anuală obligatorie pentru a asigura integritatea materialelor și cunoașterea situației reale.

În prezentul raport se prezintă constatările și concluziile principale ale auditului, care, de fapt, sunt asumate și oglindesc validarea și acuratețea înregistrărilor, fiind gradual considerate relevante pentru întreprindere. Recomandările sunt oportune și oferite într-o manieră pertinentă în vederea îmbunătățirii procesului operațional de activitate a întreprinderii.

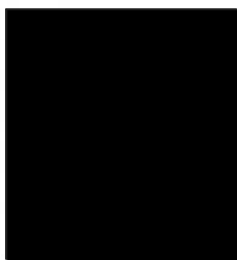
CONCLUZIE ȘI OPINIE GENERALĂ

De a urmări și a evalua rezultatele cursanților și impactul activităților precum și performarea programelor desfășurate pentru a se asigura că întreprinderea își atinge obiectivele stabilite și că contribuie efectiv la promovarea limbilor.

În concluzie, o întreprindere municipală bazată pe studierea limbilor străine reprezintă o inițiativă valoroasă pentru promovarea educației lingvistice și a înțelegerii interculturale în cadrul comunității locale.

Șeful echipei de audit intern

Auditor intern

Ala COJOCARI

Aliona GRĂDINARU

Prezentul suport poate să conțină date cu caracter personal, iar prelucrarea acestora va fi efectuată în conformitate cu prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr.133 din 08.07.2011

DISPOZIȚIA PRIMARULUI
РАСПОРЯЖЕНИЕ ПРИМАРА

Nr. 93
din 12.03.2024

Cu privire la efectuarea
misiunii de audit intern

În conformitate cu prevederile lit. f), j) alin. (1), alin. (2), art. 29 din Legea privind administrarea publică locală nr.436 din 28.12.2006, lit.d) alin.2, art.25 din Legea privind controlul financiar public intern nr.229 din 23.09.2010, lit. b), pct. 13 din Ordinul Ministerului Finanțelor cu privire la aprobarea Codului etic al auditorului intern și a Cartei de audit intern nr. 557 din 19.11.2019, conform deciziei consiliului nr.1/57 din 08.02.2024,-

1. Se inițiază efectuarea misiunii de audit intern cu titlul "Evaluarea activității întreprinderii municipale Centrul de Studiere a Limbilor „Limba noastră” prin prisma economiei, eficienței, eficacității”.
2. Se stabilește desfășurarea misiunii în perioada de la 12.03.2024 pînă la 26.04.2024.
3. Misiunea de audit intern va fi efectuată de echipa auditorilor condusă de șef de echipă:
Ala Cojocari - șef serviciu audit intern.
Aliona Grădinaru – auditor intern.
4. Întreprinderea Municipală "Limba noastră", va coopera activ cu auditorul intern și va asigura accesul liber la bunurile, persoanele, informațiile, inclusiv în format electronic, necesare realizării misiunilor de audit intern.
5. Proiectul raportului de audit intern cu rezultate va fi prezentat către conducătorul Întreprinderea municipală "Limba noastră" pînă la data de 22.04.2024.
6. Proiectul raportului final de audit intern cu rezultate va fi prezentat către conducătorul Întreprinderea municipală "Limba noastră" la data de 26.04.2024.
7. Controlul privind executarea în termenii stabiliți a misiunilor și respectarea Standardelor naționale de audit intern și a Codului etic al auditorului intern, se pune în sarcina dnei Ala Cojocari - șef serviciu audit intern.
8. Controlul asupra executării prezentei dispoziții mi-l asum.

Primar al mun. Bălți

Digitally signed by Petkov Alexandr
Date: 2024.03.12 13:42:45 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandr PETKOV